

1. ANDRE ORDENS LINEÆRE ODE

Standard form:

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = r(x)$$

Homogen: Når $r(x) = 0$

Inhomogen: Når $r(x) \neq 0$

Initialverdiproblem: Løs ODE med initiale betingelser

$$y(x_0) = K_0 \quad y'(x_0) = K_1$$

1.1. Superposisjonsprinsippet for lineær homogene ODE. y_1 og y_2 er løsning impliserer at $y_1 + y_2$ er løsning

1.2. Redusering av orden til lineær homogene ODE.

Kjenner løsning y_1 av likning

Finner $y_2 = u(x)y_1$.

Der

$$u = \int_1 U dx$$

2

og

$$U = \frac{1}{y_1^2} e^{-\int p dx}.$$

1.3. Lin ODE med konstante koefisienter.

1.4. Homogen. Løsnings metode for

$$y'' + ay' + by = 0 :$$

Finner karakteristisk polynom

$$\lambda^2 + a\lambda + b = 0$$

Løser karakteristisk polynom:

$$\lambda_1 = \frac{-a + \sqrt{a^2 - 4b}}{2} \quad \lambda_2 = \frac{-a - \sqrt{a^2 - 4b}}{2}$$

Løsningen er til ODE er

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} \quad y_2 = e^{\lambda_2 x}$$

Diskriminanten $d = a^2 - 4b$ avgjør hva som skjer videre:

(I)	$d > 0$	$y = c_1 e^{\lambda_1 x} + c_2 e^{\lambda_2 x}$
(II)	$d = 0$	$y_1 = (c_1 + c_2 x)e^{-(a/2)x}$
(III)	$d < 0$	$y_1 = e^{-(a/2)x}(A \cos \omega x + B \sin \omega x)$ $\omega^2 = -d/4$

c_1, c_2, A og B er vilkårlige konstanter (Superposisjonsprinsippet gjelder)

1.5. Frie svingninger.

Likning for fri svigning

$$my'' + cy' + ky = 0$$

(I)	$c^2 > 4mk$	Over	
(II)	$c^2 = 4mk$	Kritisk	Demping
(III)	$c^2 < 4mk$	Under	

1.6. Euler Cauchy likningen.

$$x^2y'' + axy' + by = 0$$

Karakteristisk likning:

$$m^2 + (a - 1)m + b = 0$$

Finner røtter m_1 og m_2 . Løsning er da

(I)	$m_1 \neq m_2$ reelle	$y = c_1 x^{m_1} + c_2 x^{m_2}$
(II)	$m_1 = m_2 = m$	$y = (c_1 + c_2 \ln x)x^m$
(III)	m_i komplekse	Ikke pensum

1.7. Eksistens entydighet.

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$$

Teorem 1. $p(x)$ og $q(x)$ kontinuerlige på I , $x_0 \in I$

Løsninger y_1 og y_2 lin. avhengig

hviss Wronski determinanten

$$W(y_1, y_2) = y_1 y'_2 - y_2 y'_1 = 0$$

i x_0

Teorem 2. Generell løsning av lin. homogen ODE

$$y(x) = c_1 y_1 + c_2 y_2$$

inneholder alle løsninger

1.8. Inhomogene lin. ODE.

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = r(x)$$

Strategi:

Løs først den tilhørende homogene likningen

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$$

Homogen løsning

$$y_h = c_1 y_1 + c_2 y_2$$

Da er det to muligheter:

- Ubestemte koeffisienters metode: Se slide og notat på hjemmesiden
- Varisasjon av parametre:

1.9. **Variasjon av parametre.** Løsningen er

$$y_h + y_p$$

der

Partikulær løsning

$$y_p = -y_1 \int \frac{y_2 r}{W} dx + y_2 \int \frac{y_1 r}{W} dx$$

Pass på at likningen er på standardform.